

عنوان مقاله:

ارزیابی تنوع ژنتیکی در ۲۷۳ ژنوتیپ گلرنگ جمع آوری شده از مناطق مختلف دنیا

محل انتشار:

پژوهشنامه اصلاح گیاهان زراعی، دوره ۱۴، شماره ۴۴ (سال: ۱۴۰۱)

تعداد صفحات اصل مقاله: ۷

نویسندگان:

محمدرضا نظری - Seed and Plant Improvement Institute, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Karaj, Iran

فرناز شریعتی - Seed and Plant Improvement Institute, Agricultural Research, Education and Extension Organization

حمید صادقی گرمارودی - Seed and Plant Improvement Institute, Agricultural Research, Education and Extension Organization

حمید جباری - Seed and Plant Improvement Institute, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Karaj, Iran

خلاصه مقاله:

چکیده مبسوط مقدمه و هدف: گلرنگ (*Carthamus tictorius*) یکی از قدیمی‌ترین گیاهان اهلی شده دنیا است که به‌طور عمده به‌عنوان دانه روغنی در مناطق خشک و نیمه‌خشک دنیا کشت می‌شود. با توجه به شرایط اقلیمی دنیا که در آن کمبود آب همواره محدودکننده کشت و کار می‌باشد، اهمیت گیاهان متحمل به تنش خشکی نظیر گلرنگ بسیار زیاد خواهد بود. بنیان اصلاح ژنتیکی ارقام بر مبنای ایجاد تنوع و استفاده از تنوع ژنتیکی بنا شده است. در این مطالعه به دنبال بررسی تنوع ژنتیکی ژنوتیپ های جمع‌آوری شده از مناطق مختلف دنیا در راستای شناسایی ژنوتیپ های برتر و شناسایی ارتباط موثر بین صفات خواهیم بود. مواد و روش ها: این مطالعه با هدف بررسی ۲۷۳ ژنوتیپ متنوع گلرنگ جمع آوری شده از مناطق مختلف دنیا در قالب طرح آگمنت با پنج شاهد گلدشت، صفه، پرنیان، فرامان و گلمهر که همگی از ارقام معرفی شده گلرنگ می باشند طی سال زراعی ۹۸-۹۹ انجام شد و صفات متنوعی چون عملکرد دانه، ارتفاع بوته، وزن هزاردانه، درصد روغن، تعداد شاخه فرعی، تاریخ گلدهی، قطر غوزه، خارداری و رنگ گل یادداشت گردید. یافته ها: نتایج نشان‌دهنده وجود تنوع بالا از نظر همه صفات مورد ارزیابی بود به‌طوری که ژنوتیپ هایی با بیش از ۴۰ درصد روغن (ژنوتیپ های ۱۹۰، ۲۲۶ و ۲۲۷) و ژنوتیپ های پر بارتر و زودرس‌تر از شاهدها مشاهده شد. به عنوان مثال کد ۱۸۷: با ۱۰۰ روز تا گلدهی، کد ۱۶۷: با ۱۰۵ روز تا گلدهی و کد ۳۷: با ۱۰۶ روز تا گلدهی، نسبت به گلدشت با ۱۱۳ روز تا گلدهی زودرس‌تر بودند. نتایج تجزیه به مولفه های اصلی نشان داد ۳ مولفه اول توانستند بیش از ۵۰ درصد از تغییرات را توجیه کنند. مولفه اول ۲۱ درصد، مولفه دوم ۱۸ درصد و مولفه سوم ۱۲ درصد از تغییرات را توجیه کردند. نتایج تجزیه همبستگی جزء نشان داد که ارتباط معنی داری بین بسیاری از صفات وجود دارد که می‌توان در فرایند اصلاح از آن‌ها استفاده نمود. از مهمترین آن‌ها می‌توان به ارتباط بین رنگ گل و درصد روغن و همچنین ارتباط بین وزن دانه و درصد روغن اشاره کرد. نتیجه گیری: به طور کلی نتایج نشان داد که تنوع موجود در مواد ژنتیکی گلرنگ می‌تواند تامین کننده فعالیت-های هدفمند اصلاحی باشد.

کلمات کلیدی:

Correlation, Genetic variability, Ger mplant, Oil percent, Safflower
ژنتیکی، درصد روغن، ژرم پلاس، گلرنگ، همبستگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1582502>

